

Tjänsteutlåtande
Kommunstyrelsens förvaltning

Till: Kommunstyrelsen

Datum: 2023-04-20
Diarienummer: KS 2022/0053

Svar på motion nr 10/2022 av Anders Borelid (SD)- Svenska skolan ska vara partipolitiskt neutral

Sammanfattning

I en motion väckt i Kommunfullmäktige 2022-03-07 yrkar motionären att i

1. skolplanen vara tydlig med att lärarkåren har en tydlig opolitisk ställning i sin undervisning samt att
2. varning kan utkrävas om läraren inte uppfyller kravet på politisk neutralitet.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta att

Anse motion nr 10/2022 besvarad med hänvisning till att avseende del 1. bestämmelsen om objektivt urval utgår från objektivitetsprincipen i regeringsformen, som skolan måste följa.
del 2. Skolinspektionen är den tillsynsmyndighet som prövar om det uppdraget inte har följts korrekt, från både enskilda skolor och enskilda lärare.

Bakgrund

En skola får själv bestämma om politiska partier ska bjudas in i undervisningen. Om politiska partier bjuds in är det viktigt att skolan gör ett objektivt urval av partier när de bjuder in dessa. Bestämmelsen om objektivt urval utgår från objektivitetsprincipen i regeringsformen, som skolan måste följa. En skola som bjuder in politiska partier måste göra det på ett sakligt och opartiskt sätt.

Ett objektivt urval av partier är att bjuda in alla partier som är representerade antingen i riksdagen, kommun- eller regionfullmäktige eller i

Europaparlamentet. Skolan får bjuda in politiska partier även utifrån ett annat urval, om det är objektivt. Det kan, enligt förarbetena till bestämmelsen, till exempel vara partier som har rätt till statligt eller kommunalt partistöd. Ett annat objektivt urval kan vara partier som har rätt till valsedlar på statens bekostnad. Ett objektivt urval kan också någon gång styras av ämnet. Exempelvis kan det handla om en lokalt eller regionalt avgränsad politisk fråga där de partier som är verksamma lokalt har tagit ställning. Det kan vara ett motiv för skolan att utvidga inbjudan. Men det är viktigt att skolan inte väljer urvalskriterier för att undvika ett visst politiskt parti. Att göra så strider mot objektivitetsprincipen.

Förvaltningens slutsatser

Lärarens uppdrag är definierat i skollag och läroplan där det tydliggörs hur man förhåller sig till värdegrundsfrågor. En lärare har yttrandefrihet. Samtidigt står det i Läroplanen att utbildningen ska vara saklig och allsidig. Vårdnadshavare ska vara försäkrade att deras barn inte blir ensidigt påverkade till förmån för ena eller andra åskådningen. I Skollagen (1 kap. 5§) står det att var och en som verkar inom utbildningen ska motverka kränkning. Vidare står i Skollagen (1 kap. 10§) att varje elev ska kunna yttra sina åsikter fritt.

Det är nödvändigt att skolan tar upp frågor om demokrati, alla människors lika värde, skyldigheter och rättigheter. Kapitel 1 i läroplanen definierar värdegrundsuppdraget genom de olika styckena; grundläggande värden, förståelse och medmänsklighet, saklighet och allsidighet, en likvärdig utbildning och slutligen rättigheter och skyldigheter. Förvaltningen bedömer att värdegrundsuppdraget genom att läroplanen så tydligt och omfattande reglerar detta.

Skolinspektionen är den tillsynsmyndighet som prövar om det uppdraget inte har följts korrekt, från både enskilda skolor och enskilda lärare.

Tidigare beredning

Utbildningsnämnden 2023-04-18

Bilagor

1. Motion nr 10/2022 av Anders Borelid (SD)- Svenska skolan ska vara partipolitiskt neutral
2. Protokollsutdrag från Utbildningsnämndens sammanträde 2023-04-18, §3:9

Staffan Erlandsson
Kommundirektör

Peter Freme
Kanslichef

Sara Salminen
Nämndsekreterare

Expedieras
Akt

Digital Signatures